

چهارمین کنفرانس شبکه‌های توزیع نیرو

حفاظت خطای فاز به زمین و کاربرد ترانس زمین برای شبکه‌های توزیع

المشین روشن میلادی - حسین صباوندمنفرد
شرکت برق منطقه‌ای آذربایجان

چکیده :

در شبکه‌های توزیع استفاده از ترانس زمین متداول است. توسط این وسیله تخمین خطاهای فاز به زمین در این شبکه‌ها امکان پذیر می‌گردد. حفاظت مناسب و سریع توسط رله‌های حفاظتی و قطع قسمتهای معیوب با حداقل خاموشی از اهداف عمده طرح حفاظتی این شبکه‌ها می‌باشد. از آنجائیکه غالباً مهندسیین برق در ارتباط روزمره با ترانس زمین قرار ندارند، برخی مواقع نحوه استفاده از آن برای تخمین خطاهای فاز به زمین بصورت مطلوب انجام نمی‌پذیرد. مقاله حاضر، ابتدا به توصیف انواع مختلف ترانسهای زمین و ارتباط آنها با حفاظت خطاهای فاز به زمین در سیستمهای فوق بسنوا ن مثالهای عملی و مطالعاتی می‌پردازد. در نهایت روشهای مفیدی جهت صحیح نقایص حفاظت شبکه توزیع در مقابل خطاهای فاز به زمین ارائه می‌دهد.

شرح مقاله

استفاده از ترانس زمین در شبکه‌های توزیع عموماً "شناخت شده است. به کمک این وسیله، تخمین خطاهای فاز به زمین و قطع حفاظتی آنها بصورت سریع و سلکتیو امکان پذیر است. در زمینه اهداف، کاربرد، فلسفه حفاظتی، و انواع ترانسهای زمین مقالات و مبون فنی متعددی برشته تحریر در آمده است [۱ و ۳ و ۴] و از آنجائی که تمام مسائل ترانسهای زمین در یک مرجع بطور کامل بیان نشده است، نخست در این مقاله آرایشهای مختلف آترابرسی و سپس دو نمونه عملی کاربرد این ترانس و طرحهای مختلف اتصال زمین حفاظت اتصال زمین در شبکه توزیع مورد نقد و بررسی قرار می‌گیرد. علاوه بر این در زمینه بر طرف کردن نقایص مربوط به حفاظت اتصال زمین و کاربرد ترانسهای زمین در سیستم توزیع چند شینه، راه حل مناسب ارائه شده است.

دلایل استفاده از ترانس زمین برای سیستم های سه فاز زمین نشده را می توان به موارد زیر خلاصه کرد [۴]:

- مسیر جریان خطا را برای اتصال بزمین تکفاز میبایم کند .
- دامنه اضافه ولتاژ گذاری ناشی از خطای تکفاز و پدیده قوس برگشتی <A> را محدود می کند .
- نقطه پیاداری برای زمین سیستم بوجود می آورد و ضمناً امکان تغذیه بارها بصورت تکفاز را فراهم می سازد .

در سیستم های زمین نشده ، مشخص و جدا کردن نقاط اتصال فاز بزمین امکان ندارد . چون در مدالائی از خطاها اتصال فاز بزمین تشکیل می دهد ، لذا در تاووم برق رسانی حتی در مواقع اتصال تکفاز به زمین هیچگونه خطی وارد نمی شود ولی در نهایت باید محل اتصال معلوم و مورد مرمت قرار گیرد . بدیهی است که مشخص کردن محل اتصال تکفاز به زمین با از مدار خارج کردن تک تک فیدها همراه می باشد که امری نامطلوب و توام با صرف وقت و هزینه زیاد است .

نمیخواهیم ترانسهای زمین بعنوان منابع هشدار دهنده اتصال زمین و یا در صورت لزوم جهت قطع اتوماتیک خط معیوب مورد استفاده قرار می گیرند . فلسفه حفاظتی سیستمی که از این وسیله بعنوان غضوی از شبکه توزیع استفاده می کند عبارتند از :

- سیستم باید در مقابل اتصالاتی های ترانس زمین حفاظت شود بطوریکه خارج شدن اتوماتیک هر ترانس زمین ، موجب جدا شدن سیستم از زمین نشود .
- حفاظت پشتیبان برای اتصال فاز به زمین فراهم گردد تا در صورتی که حفاظت اصلی بجز بعنوان قادر به قطع قسمت معیوب نباشد وارد عمل گردد .
- حفاظت باید سلکتیو باشد تا قطع بی مورد قسمتهای سالم سیستم جلوگیری شود .

۲- انواع و بهره برداری از ترانسفورماتورهای زمین :

انواع ترانسفورماتورهای زمین که در شبکه انتقال و توزیع مورد بهره برداری قرار می گیرند عبارتند از [۳]:

- ترانس زمین با آرایش " زیگزاک "
- ترانس زمین با آرایش "ستاره" زمین شده و مثلث "
- ترانس زمین با آرایش " شکل ۳ "

ترانسهای زمین باسیم بندی زیگزاک بسیار متداول تر از انواع دیگر آن می باشند ، زیرا از نظر قیمت و ایاماد ارزانتر و کوچکترند [۳]. تمامی ترانسهای زمین یک مسیر برگشتی با امپدانس کم برای جریان توالی مفرد در زمان خطای فاز به زمین و بارهای نامنتظران تکفاز مهیا می کنند . علاوه بر این امپدانس انواع ترانسهای زمین در هنگام بهره برداری عادی و منتظران از شبکه خیلی بالا می باشد و تحت این شرایط فقط جریان مضطربس کننده از آن عبور خواهد کرد . بعنوان مثال امپدانس یک ترانس زمین از نوع " ستاره" زمین شده و مثلث " در شرایط کار عادی شبکه ، همانند امپدانس یک ترانس قدرت با اتصال " ستاره مثلث " است که در حالت بی باری ، تحت تانسین قرار دارد .

1) Re-Striking

آرایش وسیع بندی ترانس های زمین بگونه ای است که بالاجبار جریان عبوری از نوترال ترانس (3Io) ناشی از اتصالی فازه زمین ، بصورت مساوی بین فازها تقسیم می شود و مطابق شکل (۱) جریانهای عبوری از فازها (Iao, Ibo, Ico) از نظر دامنه و فاز بایکدیگر برابر می باشند .

توجه داریم که دوسیم پیچ موجود بر روی هر ستون هسته مغناطیسی دارای تعداد دور برابر و در پلاک جهت یکدیگر پیچیده شده اند که در این حالت آمپر دورهای بوجود آمده از سیم پیچ همدیگر را متعادل ساخته و نتیجتاً در مقابل عبور جریان Io امیدانس سری نسبتاً کوچکی از خود بر روی دهند. شکل شماره (۲) عملکرد یک ترانس زمین با آرایش T شکل و مقاومت متصل به نقطه نول آترا در اتصالی فازه زمین نشان میدهد. دو اتوترانسفورماتور ساختهان داخلی اینگونه ترانسها را تشکیل می دهند. اتوترانسفورماتور 1 = دارای نسبت تبدیل یک به یک است ، بدین معنی که تعداد دور مساوی از سیم پیچ در طرفین سر مشترک آن قرار دارد . ولی در ترانسفورماتور 2 = یک سیم پیچ با دور برابر دور در طرف دیگر سر مشترک موجود است. در نتیجه با توجه به عبوری اتوترانسفورماتورها جریان 3Io ، بالاجبار بطور مساوی بین فازها تقسیم می شود و این مشابه همان اثری است که در ترانسهای زمین زیگزاگ و یا ستاره زمین شده با ثانویه مثلث مشاهده می شود .

شکل های (۳) و (۴) آنالیز ساده ای از اتصالی فاز با زمین و جریانهای عبوری از طریق شبکه ، ترانس قدرت و ترانس زمین با سیم بندی زیگزاگ و ستاره مثلث بانول زمین شده را بتزیب نشان می دهد. همه جریان اتصالی ناشی از برخورد فاز A با زمین. از مقاومت نقطه نول ترانس زمین به طرف سیستم جاری می شود — کل جریان خط از تک تک ستونهای ترانس زمین عبور خواهد کرد و همانطوریکه مشاهده می شود زمانی که از یک ترانس قدرت با نسبت تبدیل یک به یک استفاده شود در طرف اولیه از دو فاز — جریان اتصالی و از فاز سوم جریانی عبور نمی کند .

با توجه به تجزیه و تعطیل انجام شده ملاحظه می شود که وسایل حفاظتی موجود در طرف اولیه ترانسهای قدرت برای مثال رله های جریان زیاد ، بطور مطلق هیچ حفاظتی را برای خطاهای تکفاز با زمین در طرف ثانویه بنابه به دلیل زیر بوجود نمی آورند :

- دامنه جریان اتصالی بدلیل امیدانس سیم پیچ ترانس زمین و مقاومت نقطه نول کوچک می باشد .

- دامنه جریان اتصالی در فازهای اولیه با ضریب نسبت به کل جریان اتصالی در طرف ثانویه کاهش داده می شود .

- به علاوه جریانهای طرف اولیه متناسب با نسبت تبدیل ترانس قدرت نیز کاهش می یابد. در شکل (۴) مشاهده می شود که سیم پیچ مثلث طرف ترانس زمین مسیر بسته ای برای عبور جریان توانی ضرور فراهم می آورد .

۴- موقعیت ترانس زمین ونحوه مشارکت آن در امر حفاظت :

شکل های (۵) و (۶) دوروش اتصال ترانسهای زمین به سیستم زمین نشده را نمایش می دهند. در شکل (۵) ترانس زمین از طریق کلید اختصاصی به شینه متصل شده است و در صورت بروز اتصالی فاز با زمین در مسیر خروجی پشت رله اتصال زمین مربوط به فیدر فوق می بایستی خطا را تشخیص و فرمان قطع کلید مربوطه (کلید C) صادر کند. خطای فازه زمین مابین ثانویه ترانس قدرت و کلید B توسط رله اتصال زمین 50/51N کلید فوق تشخیص و فرمان قطع کلید B را صادر می نماید و بدلیل اینکه این رله فقط برای خطاهای فازه زمین در این محدوده تحریک می شود نیازی به هماهنگی باره دیگر سیستم ندارد و می توان آنرا بطور مستقل در حداقل تنظیم جریانی <۱> ، زمانی <۲> و لحظه ای قرارداد .

1) Minimum Tap   2) Time dial

وقوع اتصال فاز به زمین بر روی باسبار طرف لشارضعیف توسط رله اضافی جریان نقطه نوترال ترانس زمین (SIN) تشخیص و فرمان قطع کلید A را صادر می نماید. این موضوع برای خطاهای فاز به زمین در سیدرهای خروجی که نتواند به توسط کلید مربوطه برطرف گردد نیز رخ می دهد. اتصال های داخلی ترانس زمین می تواند توسط رله اضافه جریان حفاظتی مربوط به آن (SO) تشخیص داده شده و فرمان قطع برای کلید D را صادر کند که سیستم از این لحظه به بعد بصورت زمین نشده به فعالیت خود ادامه خواهد داد و تحت اینگونه شرایط ترانس زمین در حداقل زمان ممکن بایستی تحت تعمیر قرار گرفته و یا تمویض گردد.

شکل شماره (۶) حالت متداول اتصال ترانس زمین در شبکه توزیع آذربایجان را در طرف ثانویه ترانسهای قدرت نشان می دهد. این ترکیب زون حفاظتی مشترک را برای ترانسها بوجود می آورد بدین معنی که بروز هرگونه خطا در ترانس زمین موجب قطع کلید A می شود و در نتیجه هر دو ترانس را از مدار خارج می نماید. این نوع آرایش تضمین می کند که ثانویه سیستم در حالت بهره برداری بصورت زمین شده باقی بماند اما این اشکال را نیز دارد که با اتصالهای ترانس زمین کل سیستم بی برق خواهد شد. همای حفاظتی اضافه جریان ترانس زمین در هر دو آرایش فوق یکسان می باشد. رله اضافه جریان تکزمانه (I) (SIN) واقع در نقطه نول ترانس هر دو نقش رله اصلی و پشتیبان را بسته به موقعیت وقوع اتصال های داخلی ترانس زمین توسط رله اضافی جریان آتی (SO) که بسیار حساس است تشخیص داده می شود. رله به فاز توسط ترانسهای جریان با آرایش ثانویه منطبق تغذیه می شود. در ضمن هیچ احتیاجی به هماهنگی با سایر رله هانداشته و عبور هیچ جریانی ناشی از خطاهای خارج از زون حفاظتی ترانس زمین را احساس نمی کند. بدین صورت که برای اتصال های خارج از زون حفاظتی، جریان منطبق IO در ثانویه ترانسهای جریان که بصورت منطبق بسته شده اند، گردشی کرده و به رله فوق وارد نمیشود. تعیین نسبت تبدیل ترانسهای جریان به فاکتورهای متعددی از قبیل مقدار جریان IO، تنظیم های مصطف جریانی رله های حفاظتی، دامنه جریانهای اتصال داخلی ترانس زمین و امکان ارتباط با دیگر ترانسهای جریان موجود در سیستم بستگی دارد.

۵- قدرت نامی ترانس زمین :

همانگونه که قبلا ذکر شد شبکه های زمین نشده معمولا توسط ترانسهای مخصوص با زمین مرتبط می شوند. این ترانسها برای مدت زمان کوتاه جریان قابل ملاحظه ای (ناشی از اتصال فاز به زمین) از خود عبور خواهند داد. بنابراین ابعاد و قیمت آنها در مقایسه با یک ترانسفورماتور قدرت با کیلوولت آمپر یکسان کمتر میباشد. در مواردی که سیستم حفاظتی اتصال زمین مورد استفاده قرار می گیرد ترانسهای زمین نصب شده باید بتوانند جریان اتصال تکفاز را برای مدت زمان بین ۱۰ الی ۶۰ ثانیه تحمل کنند. قدرت نامی که ترانسهای زمین برای مدت کوتاهی <۲> آنها تحمل می کنند، بر حسب کیلوولت آمپر برابر است با حاصلضرب ولتاژ فاز با زمین در جریان نامی نقطه نوترال آنها.

برخی از ترانسهای زمین برای تغذیه بارهای تکفاز موجود مورد استفاده قرار می گیرند که اینگونه ترانسها با توجه به کاربرد خاص خود باید توانایی تحمل قدرت نامی را برای مدت زمان طولانی داشته باشند.

در صورت استفاده از مقاومت اهمی در نقطه نوترال ترانسهای زمین، ولتاژ نامی کاربری آنها معادل ولتاژ شبکه بخش ۳ است. مقدار اهمی این مقاومتها در محدوده ایست که جریان عبوری از آن علاوه بر تحریک سیستم حفاظتی امکان ایجاد مذمت حرارتی را بوجود نیاورد. این مقاومتها زمانی که بایستی حفاظتی اتصال زمین بکار می روند باید برای پیریود زمانی معین، تحمل جریان اتصال کوتاه را داشته باشند. (برای مثال ۱۰ الی ۶۰ ثانیه).

1) Single Time - Over Current Relay   2) Short Time Rating

این بخش به مطالعه یک سیستم عملی حفاظت در مقابل خطای فاز به زمین و نواقص احتمالی آن برای یک شبکه توزیع ۲۰KV می پردازد. نمایش ساده و تک خطی شبکه مورد نظر در شکل ۷ آمده است. تمامی کلیدهای قدرت ۲۰KV در حالت بهره برداری عادی شبکه بسته میباشند و ترانسفورماتورهای قدرت T2, T1 بایکدیگر موازی هستند. کل فیذره‌های خروجی سیستم ۶ عدد میباشد که هر کدام بین ۳ الی ۱۰ مگاوات توان مصرفی دارند. در این طرح یک ترانس زمین (G.T) مسیرتغذیه جریان 3Io را تنامین میکند. این وسیله دارای اتصال زیگزاک و یک مقاومت ۱۳/۵ اهمی در سوترال خود میباشد. کلیه حفاظتهای اتصال زمین برای یکی از ورودیها <۱> و مصرف کنندگها، و ترانس زمین در شکل نشان داده شده است. برای پی بردن به نحوه عملکرد نه‌های حفاظتی شبکه فوق، چندین اتصال کوتاه فرضی در نقاط سیستم در نظر گرفته شده است.

۶-۱ - اتصال زمین در نقطه ۱: برای اتصال‌های ما بین ترانس قدرت و کلید مربوط به آن، رله حفاظتی جریان زیاد زمین ترانس <۲> یک، تحریک می شود و کلید (M-A) را قطع خواهد کرد و ثانویه ترانس یک از زمین جدا خواهد شد که برای رفع عیب لازم است کلید طرف ۱۳۲ کیلوولت به‌طور دستی قطع شود.

۶-۲ - اتصال زمین در نقطه ۳: به‌توجه به سیستم حفاظتی نشان داده شده، هیچ رله ای، اتصال کوتاه‌های تک‌فاز روی شین‌های A و B را پوشش نخواهد داد. در این حالت رله جریان زیاد نقطه سوترال ترانس زمین <۳> جریان خطی 3Io را تشخیص داده و بعد از مدت زمان تنظیم شده، با قطع کلید (M-B) ترانس زمین و ترانس قدرت شماره ۲ را همزمان از مدار خارج خواهد کرد. بدلیل اینکه در این لحظه ترانس زمین از شینه جدا شده است تمام جریانهای ممکن اتصال قطع می شوند. بعلاوه در مدت زمانی که اتصال پایدار است ولتاژ دو فاز سالم نسبت به زمین به مقدار ۲۰ کیلوولت افزایش می یابد. بنابراین یک عیب‌یابی اضافی با ضریب ۳ برای تجهیزات مورد نیاز است. در غیر اینصورت احتمال سدمه دیدن تجهیزات ناشی از ضعف عایقی وجود خواهد داشت و احتمال تبدیل شدن اتصال به دو فاز وجود دارد. در این صورت کل شینه و فیذره‌های خروجی بی برق خواهد شد. لذا برای مقابله با خرابی احتمالی تجهیزات ناشی از این مسئله می توان فرمان قطع رله جریان زیاد نقطه سوترال ترانس زمین را به کلیه کلیدهای ورودی شینه ۲۰ کیلوولت وصل کرد (M-B و M-A). در اینصورت بسابی برق شدن کلیه فیذره‌های خروجی، این طرح نیز عاری از اشکال نمی باشد.

۶-۳ - اتصال زمین در نقطه ۴: در سیستم موجود اگر اتصال روی فیذره‌های خروجی اتفاق افتد به‌توسط رله جریان زیاد زمین فیذر <۴> کلید اصلی آن قطع و اتصال بر طرف گردد. در لحظه اتصال، جریان مستقیم 3Io توسط رله اتصال زمین ترانس زمین نیز احساس می شود. با این رله اتصال زمین فیذر سریعتر عمل می کند و بنابراین بار ل اتصال زمین ترانس زمین هماهنگ است. در مواقعی که رله مربوط به فیذر کلید قدرت مربوطه بر اثر اشکال الکتریکی یا مکانیکی قادر به قطع مدار نشود رله اتصال زمین ترانس زمین بعد از سیری شدن زمان معین، کلید مربوط به خود را قطع می کند و این موضوع مشکل عنوان شده برای خطا در نقطه ۲ را تعامی می کند.

۶-۴ - اتصال زمین در نقطه ۴: خطاهای تک‌فاز روی شینه ترانس زمین توسط رله جریان زیاد ترانس زمین تشخیص داده شده و هر ترانس را از مدار خارج می سازد. در نتیجه سیستم ۲۰ کیلوولت از زمین ایزوله می گردد و برای اضافه ولتاژهای گذر ادر مدتی که عیب رفع نشده باشد مستعد می باشد. مشکلات عنوان شده برای بروز خطا در نقطه ۲ در اینجا نیز دیده می شود.

- 1) Incomming 2) Trans. Over current Ground Relay
3) GND. Trans. Over Current Ground 4) Feeder Over Current Ground

شکل ۸ به‌تصویر جزئیات تعویض شده حفاظت اتصال زمین برای شبکه ۴۰ کیلوولت شکل (۷) را نشان می‌دهد. جهت جلوگیری از پیچیدگی نقشه فقط حفاظت اتصال زمین برای یکی از دو باس اصلی به‌تصویر درآمده است. شاخص ترین تعویضی که در سیستم فوق داده شده است استفاده از دو عدد ترانسفورماتور زمین می‌باشد که هر کدام به خروجی یکی از ترانسهای قدرت متصل است. آرایش حفاظتی و تجهیزات باس دیگر، همانند باس B می‌باشد. بررسی شکل (A) نشان می‌دهد که آرایش حفاظتی اضافه جریان زمین پیچیده تر شده اند. ترانسهای جریان اضافه شده در طرفین کلید باس کسشن (BT-1) در ارتباط با ترانسهای جریان فیدر ورودی قرار دارند و در مسیر آنها یک ترانس جریان کمکی «۱» نیز موجود است.

حفاظتهای اتصال فاز به زمین در آرایش جدید دارای چندین مزیت نسبت به آرایش قبلی می‌باشند. برای درک این مطلب در شکل ۸ محل ۴ خطای تحویل شده قبلی را بررسی می‌کنیم.

- اتصال در نقاط ۱ و ۴ : در آرایش جدید، عملکرد سیستم در مقابله با اتصال های نقاط ۱ و ۴ یکسان می‌باشد و رله جریان زیاد ترانس زمین توانایی تشخیص خطا را خواهد داشت و فرمان قطع برای ترانس قدرت و ترانس زمین توسط این رله با قطع کلیدهای (M-B) و طرف اولیه ترانس قدرت، توسط این رله صادر می‌شود. بنابراین ترانس قدرت و زمین مربوطه از مدار جدا شده ولی شبکه توزیع به‌صورت زمین شده بکار خود ادامه خواهد داد و این رله نیازی به هماهنگی با دیگر رله‌ها ندارد و می‌توان آنرا بسیار حساس و با حداقل زمان تنظیم کرد.

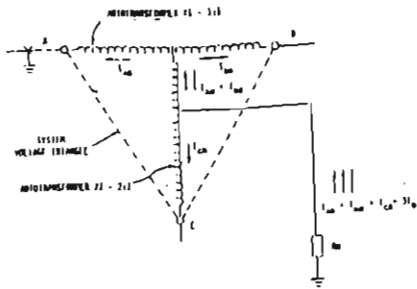
- اتصال در نقطه ۲ : در ترکیب جدید، خطاهای باس بار توسط رله جریان زیاد باس بار "B" «۲» تشخیص داده می‌شود و وقتی زمان لازم برای رله فوق سیری هدایت رله فرمان قطع برای کلیدهای (M-B) و (BT-1) صادر می‌کند. بنابراین خطا ایزوله می‌شود و تیمی از مصرف‌کننده‌ها از مدار خارج می‌شوند اما بقیه مصرف‌کننده‌ها با یک سیستم زمین شده تغذیه خواهند شد.

- اتصال در نقطه ۳ : تشخیص و جدا کردن اتصال در فیدرهای خروجی توسط رله اضافی جریان زمین مربوط به هر فیدر صورت می‌پذیرد. در این ترکیب حفاظتی، اگر رله فوق معیوب باشد و یا به هر دلیل کلید مربوطه فیدر را قطع نکند خطای موجود توسط رله پشتیبان جریان زیاد باس بار تشخیص داده می‌شود و باس مربوطه بی‌برقی خواهد شد. به‌ر جهت وجود ترانس زمین این اطمینان را افزایش خواهد داد که از دست دادن یکی از آنها سیستم را بدون زمین نخواهد کرد.

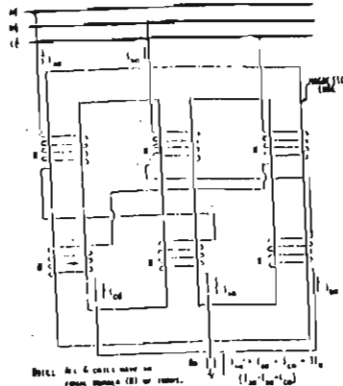
۸- نتیجه گیری :

این مقاله ضمن خلاصه کردن انواع ترکیب ترانس‌های زمین در سیستم‌های قدرت سعی بر این دارد تا روشهای مختلف بهره‌برداری از آن را مورد بررسی قرار دهد.

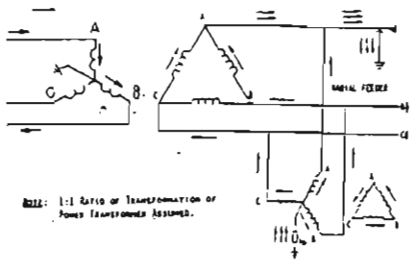
- 1) AUX. Current Trans.   2) Bus-B- Over Current Relay

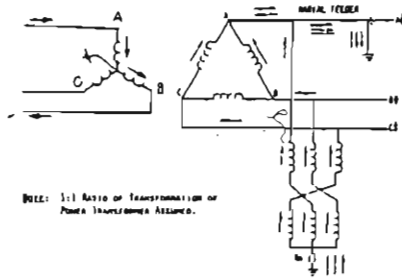
شکل ۲: نحوه اتصال ترانس زمین با اتصال "T"

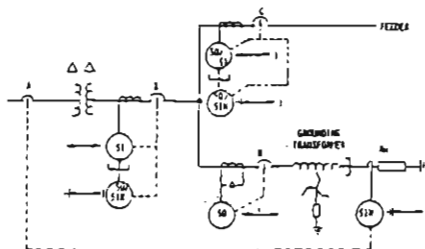
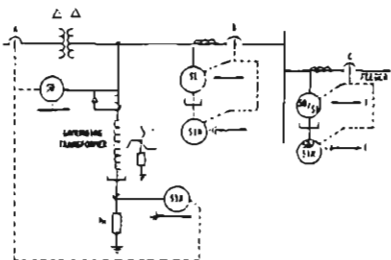
شکل ۱: نحوه اتصال ترانس زمین با اتصال زیگزاگ

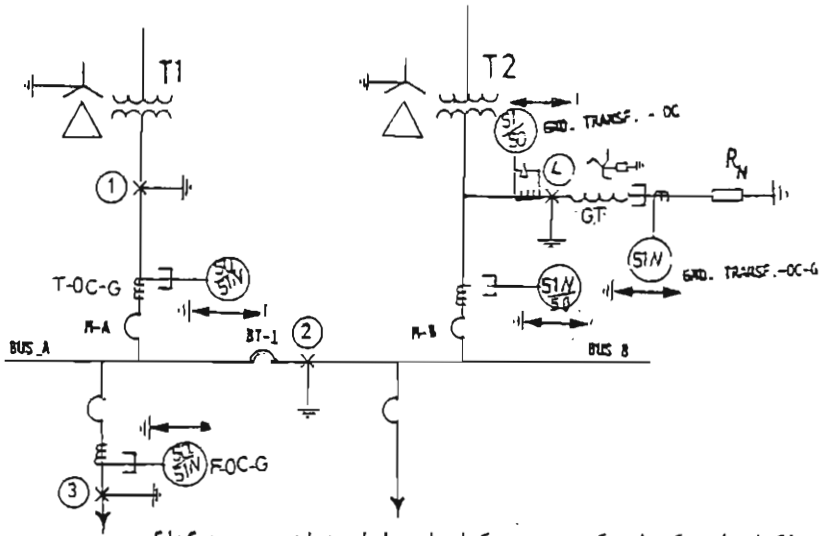
شکل ۴: بررسی ساده سیم‌بندی جریان با فرض یک خطی فاز در زمین در نا توده برآیند قدرت و ترانس زمین با ۱:۱ راتین ستاره - مثلث

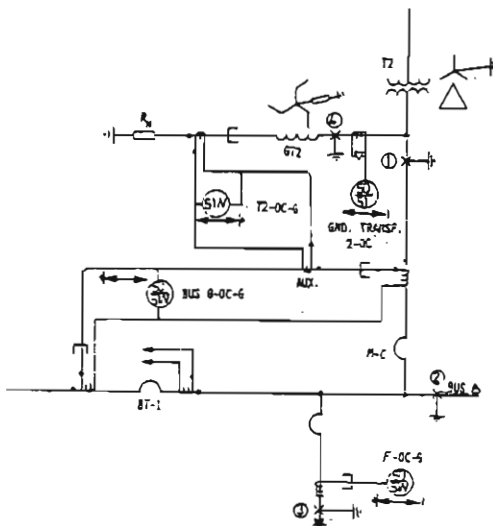
شکل ۳: بررسی ساده سیم‌بندی جریان با فرض یک خطی فاز در زمین در نا توده برآیند قدرت و ترانس زمین با ۱:۱ راتین زیگزاگ

شکل ۵: یک روش استاندارد اتصال ترانس زمین به سیستم ۲۰ کیلوولت و سالتر شکل ۶: یک روش جایگزین اتصال ترانس زمین به سیستم ۲۰ کیلوولت و سالتر

شکل ۷: دیاگرام ساده تک خطی یک سیستم ۲۰ کیلوولت دارای ترانس زمین زیگزاگ و حفاظت اتصال زمین

شکل ۸: قسمتی از یک سیستم ۲۰ کیلوولت شکل ۷ با آنرا پیش تکمیل شده، حفاظت اتصال زمین

برروی یک شبکه عملی دوباره استفاده از یک ترانسفورماتور زمین با ترکیب زیگزاک روی شینه ۲۰ کیلوولت زمین نشده بحث و بررسی شده است. حفاظت اتصال زمین و ترکیب رله های حفاظتی برای خطاهای نقاط مختلف مورد بررسی قرار گرفته است. در انتها سعی بر این بوده که با استفاده از دو ترانس زمین و تغییر در ترکیب حفاظتی اتصال زمین قابلیت اطمینان سیستم افزایش یابد، چنانکه قرار دادن حفاظت ترانس زمین و ترانس قدرت در یک زون حفاظتی مشترک ایستیم سیستم حفاظتی را برروی پستهای فوق توزیع به همراه خواهد داشت، ترجیحا " اتصال ترانس زمین مستقیما" به خروجیهای ترانس قدرت مزایای بیشتری نسبت به استفاده از آن برروی باس بار و قرار دادن یک حفاظت مستقل برای آن خواهد داشت.

۹- منابع

- 1) Electrical T & D Refrence Book Westing bouse electric Corp. 1964
- 2) IEEE Recommended practice for Grounding IEEE std 142, 1972
- 3) Grundng Transformer Application & protection schemes, Edson
R.Detjen, IEEE TRAS. Industry App. Vol 28, NO 4, 1992
- 4) Protective Relay Application Guide, GEC.